

Výroční zpráva Tramvajklubu Brno za rok 2011

Rok 2011 byl 41. rokem naší klubovní činnosti. Tato výroční zpráva je předkládána plénu ve smyslu článků 6 a 7 našich stanov k doplnění, příp. opravám a poté ke schválení touto výroční členskou schůzí jakožto nejvyššímu orgánu našeho spolku. Jsou v ní, jak je obvyklé, zahrnuty pouze činnosti řízené nebo alespoň registrované **výborem**. Ten pracoval v desetičlenném složení, které vzešlo z voleb aklamací při výroční členské schůzi v únoru roku 2010. Jeho členové a jejich funkce byly následující:

Zdeněk Nesiba – předseda,

Petr Chudáček – jednatel a místopředseda,

Otto Bittner – hospodář,

Jiří Mrkos – šéfredaktor a archivář,

Ladislav Kašík – redaktor a dokumentátor,

Jan Seitl – technické zajištění členských schůzí,

Libor Čuma – zástupce knihovníka a redaktor,

Dalibor Uhlíř – distributor,

Martin Černý – knihovník,

Alan Butschek – členské evidence

V průběhu volebního období nedošlo k personálním změnám ani ke změnám ve vykonávaných funkcích. Výbor se během celého roku sešel celkem jedenáctkrát, a to vždy jednu hodinu před konáním členské schůze. Z deseti schůzí byl pořízen zápis a celková účast jeho členů se pohybovala kolem 90 %, což je jistě chvályhodné. Jednání výboru se jako pravidelný host též účastnil kol. Pokorný v roli technického redaktora. V průběhu roku byl přijat pouze jeden nový člen a na konci roku 2011 byl stav členské základy 122 členů (k datu konání výroční členské schůze dne 7. 2. 2012 však pouze 103).

Bylo uspořádáno celkem jedenáct **členských schůzí**, z nichž deset se konalo v učebně autoškoly Dopravního podniku města Brna v Pisárkách. Součástí každé schůze bylo informování o aktuálním dění na poli veřejné dopravy na území měst a jejich okolí s převahou samozřejmě města Brna, jehož podstatná část členů je jeho obyvateli. Odborný program na jednotlivých schůzích předem v periodiku Informace MHD tentokrát bez dodatečných oprav prezentovaný byl následující:

04.01. kol. Mrkos	dia	Obrazový dodatek z podkladů ke knize 140 let brněnské tramvaje
01.02. kol. Hartl	video	Visutá dráha ve Wuppertalu
01.03. kol. Čuma	video	MHD v bulharské Varně
05.04. kol. Nesiba	dia	Tramvaje v Ostravě v 70. letech
03.05. kol. Šaur	dia	Lanovka na Sněžku
07.06. kol. Nesiba	dia	Historie moskevského metra
12.07.	exkurze	Zázemí lodní dopravy v Bystrci s plavbou do Veverské Bítýšky a pěším pochodem do Kuřimi
06.09. ing. Krebs	předn.	Příprava muzea MHD v Liberci
04.10. p. Bělor	dia	Doprava v New Yorku v r. 2010
01.11. p. Fučík	dia	Doprava v Číně v r. 2010

Opět se autorsky nejvíce vycházelo z vlastních zdrojů – figuruje zde celkem pět jmen našich členů a tři přednášející byli získáni mimo náš klub. Témata byla tentokrát kupodivu častěji spíš historická a také vyváženější mezi zahraničím a tuzemskem, než tomu bývalo v době nedávné. Průměrná účast 55 členů zaznamenaných v prezenčních listinách na členských schůzích představuje pokles asi 10 % proti dlouhodobému normálu, souvisí možná s jistou nedůsledností v zaznamenávání účasti právě v těchto listinách. Potěšitelné je, že stále více zájemců setrvává na hlavní program, což svědčí o prohlubujícím se zájmu o sledovaný obor bez uvádění přednášejících do rozpaků.

Po 16 letech se konala již osvědčená „trojkombinace“ – **exkurze** na provozovně lodní dopravy brněnského dopravního podniku, na níž navázala plavba novou lodí Lipsko do Veverské Bítýšky dále završená pochůzkou po již 75 let zrušené železniční trati Veverská Bítýška – Kuřim, která právě vloni slavila navíc 100. výročí od zavedení jejího pouze 25 let trvajících provozu. To vše se odehrálo dne 12. 7. 2011. Zúčastnilo se asi 35 členů, jejich přátel a rodinných příslušníků.

V roce 2011 vyšel celkem dvanáctkrát klubovní **zpravodaj** „Informace MHD“, a to č. 382 až 393 s celkovým počtem 68 stran obsahujících mimo textů 302 fotografie, což činí téměř 6 stran a přes 25 fotografií v průměru na jedno číslo. Rozesílání elektronickou formou se osvědčuje a nadále rozšiřuje, což napomáhá úsporám našich nákladů. Bohužel je zapojen autorsky do Informací stále klesající počet dopisovatelů, neboť zde pracuje na plný výkon již jen tandem kol. Mrkos–Kašík s občasným přispěním kol. Uhlíře, za což jim samozřejmě patří vyslovit uznání. Díky tomu je podchycen velice detailně vývoj MHD v Brně, který je možno kromě aktuální potřeby považovat do budoucna za téměř nevyčerpatelný zdroj informací pro jakýkoliv způsob zpracování historických témat. Jsou však i nadále postrádány z důvodů absence dalších dopisovatelů zprávy o dění mimo Brno, což je jistě škoda. Chtěl bych vyzvat autory poutavých příspěvků, aby je nekladali pouze na webové stránky, ale současně nezapomínali ani na stránky papírové našich Informací, neboť řečeno s klasikem „dílo psané věky přetrvává“.

V loňském roce 2011 nedošlo v **publikační činnosti** k žádným výstupům na poli dokumentace vývoje MHD. Nadále probíhají přípravy knihy o parní dráze v Brně, kde situaci navíc komplikují stále se rozšiřující nově získávané poznatky z nových, dosud neprobádaných zdrojů. Zde budiž vyslovena pochvala kol. Mlaskači, který se do tohoto díla vložil s překvapivou vehemencí.

Spolupráce s **Technickým muzeem** po odborné linii se v současné době realizuje již pouze přes některé členy skupiny jeho spolupracovníků působících v řeckovickém depozitáři silničních vozidel, kteří původně pocházejí z našich řad. Kontakty s nimi jsou však stále slábnoucí, stejně jako i s celým Technickým muzeem, což se jistě musí odrazit na konečném výsledku, kterým, jak se domníváme, i nadále snad zůstává zřízení stálé expozice MHD v jeho prostorách, ať již dříve nabytých či teprve nově získávaných. Opět zde musím připomenout, že by zde bylo více než vhodné napřít úsilí – a to z obou stran – a pokusit se porušená pouta opět navázat. Myslím si, že to není jen otázkou současné finanční snížené schopnosti ze strany TM. Naštěstí bylo možno v minulém roce opět shlédnout při výjezdech alespoň malou část historických tramvají, autobusů a trolejbusů z jeho sbírek, na jejichž utváření jsme se v dřívějších dobách spolupodíleli. Bylo to nejen v ulicích Brna, ale i jinde v republice. Jejich posádky jsou často tvořeny právě našimi členy, i když lze tuto činnost považovat za jejich soukromou iniciativu.

Naše klubovní **knihovna** opět zaznamenala nárůst v počtu položek, které je možno si vypůjčit. Stav fondu se zvýšil o 34 knih na celkový počet 1527. Lze konstatovat, že po určitou dobu trvajícím sníženém zájmu o výpůjční službu dochází již druhý rok ke stabilizaci na přibližně 70 výpůjčkách ročně, což činí necelých sedm výpůjček na jeden termín schůze. Počátkem roku byla získána další skříň pro nové přírůstky – mimo jiné též odborných časopisů (šest titulů), které se pravidelně po splnění jejich hlavní funkce spočívající v informování o aktuálním dění zde také archivují (po zkompletování jednotlivých ročníků). Jako rozšíření našich služeb se právě v této době připravuje možnost půjčování kromě písemných materiálů i elektronických médií – CD a DVD s dopravní

tématikou. Doposud se podařilo zajistit asi 30 těchto disků, které bezplatně věnovali naši členové. Patří jim za to vyslovit dík. Zatím se zpracovávají pravidla půjčování a základní charakteristika obsahu u stříhově pojatých záznamů.

V případě **webových stránek** je situace i nadále beze změny. Klubovní webmaster Karel Pospíšil tuto činnost provádí sám a jako jediný, komu se do toho vůbec chtělo. Není v přímém kontaktu s výborem a neúčastní se ani pravidelně členských schůzí. Přesto mu však patří dík za vše doposud vykonané. I nadále zde trvá výzva k členstvu na zájemce o systematickou činnost v tomto zaměření. Počet přístupů proti loňsku opět stoupl, tentokrát na počet cca 50 za den, ale dle vyjádření našeho webmastera provozovatel stávajícího počítačového systému ukončil činnost, takže se jedná o odhad vyvozený z jiných souvislostí.

Co se týká klubovního **archivu**, současný archivář kol. Mrkos pracuje na postupné digitalizaci sbírky fotografií a filmových negativů, zejména pro účely snadnějšího dohledání jednotlivých položek. Rovněž jsou postupně do archivu zařazovány archiválie od našich členů, kterým za toto vítané rozšíření klubového archivu rozhodně patří dík. Na tomto místě je rovněž uvést výzvu všem současným i bývalým členům, aby se v případě likvidace vlastních sbírek dokumentů s tematikou veřejné dopravy neváhali obrátit se s nabídkou na Tramvajklub. Protože v současnosti jsou možnosti badatelské práce v jednotlivých archivech takřka neomezené a jak ukázal třeba právě zmiňovaný příklad parní tramvaje, archivy představují bohatý zdroj informací, uvítali bychom aktivizaci některého dalšího člena pro tuto činnost.

Stejně tak i nadále stagnuje i **zájezdová činnost**. Byly sice činěny pokusy alespoň o spoluúčast na zájezdech pořádaných Vědecko–technickým klubem při Dopravním podniku města Brna do Španělska či Německa, ale patřičný výsledek z důvodu omezené kapacity a změněného termínu konání se nedostavil. Samostatný zájezd Tramvajklubu se v r. 2011 nekonal žádný.

Mezi zdařilé akce bohužel nelze zařadit ani dříve pravidelné předvánoční **společenské setkání** konající se již od r. 1973 na různých místech, v poslední době do r. 2009 osmkrát v menze vysokoškolských kolejí v Brně na Kohoutově ulici. V roce 2010 se setkání prakticky nekonalo. Poučení z tohoto nezdaru jsme v předstihu vstoupili do kontaktu s Technickým muzeem v Brně, které sice přislíbilo možnost konání takové akce na jeho půdě, nakonec však bez časově přijatelného avíza nabídku stornovalo a nebylo v silách zorganizovat před Vánocemi náhradní odpovídající řešení. Po dohodě byl sjednán s TMB náhradní termín již v novém roce na pátek 17. 2. 2012. Snad to napodruhé vyjde.

Vloni uplynulší 40. výročí trvání našeho klubu dává mnoho podnětů ke vzpomínkám a srovnáním. Přípravovaný **sborník** k jubileu naší činnosti, který by měl navázat na sborník vydaný k jubileu s poloviční délkou trvání našeho klubu v r. 1991 dále doplněný výtisky čísel 261 a 262 našeho klubovního zpravodaje Informace MHD z prosince r. 2000 a ledna 2001, bude muset vyjít z důvodu neúplnosti starších podkladů a jejich pracnému dohledávání, časovému zaneprázdnění zpracovatelů a omezeným finančním možnostem se zpožděním a navíc opět v redukované podobě jako monotematické číslo Informací MHD.

Bohužel nebyl ani na rok 2012 sestaven **plán činnosti**, který bývá běžně praktikován při nejrůznějších smysluplných lidských činnostech. Nějak na jeho vypracování a reálném naplnění v našich podmínkách není ta pravá chuť a nálada. To se jistě projeví i nadále v malé rozmanitosti a možné organizační uspěchanosti našeho dalšího činění.

Výbor Tramvajklubu Brno i redakce klubovního zpravodaje **děkují** všem činným a ukázněným členům za jejich práci v roce 2011, autorům za příspěvky do Informací MHD a dalším členům za pomoc při jeho přípravě a distribuci, stejně tak těm, kteří se starají o bezchybný a aktuální přísun dalších aktuálních informací předkládaných ostatním členům. Dále se sluší poděkovat našemu klubu nakloněným pracovníkům Dopravního podniku města Brna za umožnění našich setkání v jeho prostorách i za umístění knihovny. Technickému muzeu potom za projevenou ochotu v nabídce použít případně i prostor náhradních a za vstřícnost při možné účasti na jejich dalších

odborných akcích.

Do roku 2012 i dalšího pravděpodobně problémového období **přeji** všem našim členům mnoho síly ústící v potěšení a užitek z našeho společného ušlechtilého zájmu o propagaci veřejné dopravy a k tomu samozřejmě pevné zdraví. Nechť k tomu přispěje i příznivý politický, hospodářský i společenský vývoj v našem státě i za jeho hranicemi.

V Brně – Pisárkách dne 7. 2. 2012 na výroční schůzi Tramvajklubu Brno přednesl předseda
Zdeněk Nesiba.